

Kinderen laten leren

Strategisch beleidsplan 2015 – 2018

Samenvatting

De scholen van de SKO: Ontwerpers van onderwijs voor de 21^e eeuw

De leerlingen in het basisonderwijs van nu, zijn de burgers die straks de samenleving vorm geven. Hoe de samenleving er over een aantal decennia uitziet, kan niemand voorspellen. Wel weten we dat de huidige trends zullen leiden tot een informatie- en netwerkmaatschappij. De school van 2020 bereidt leerlingen hierop voor met uitdagend en toekomstgericht onderwijs dat inspelt op de talenten en leerbehoeften van alle individuele leerlingen.

21^e Century Skills

Wat moeten jongeren nu leren om goed voorbereid te zijn op de samenleving in de 21ste eeuw? Naast taal en rekenen en de kernvakken, zijn de vaardigheden samenwerken, creativiteit, ict-geletterdheid, communiceren, probleemoplossend vermogen, kritisch denken en sociale en culturele vaardigheden van belang. Ook een betrokken, ondernemende en nieuwsgierige houding komen van pas in de 21ste eeuw.

In inspirerende bijeenkomsten ('summits') met leerlingen, ouders, leerkrachten en directeuren zijn we uitgedaagd om na te denken over de toekomst van het leren en de toekomst van onze scholen. We zijn aan het voortbouwen op een bestaand onderwijssysteem dat niet meer voldoet aan het onderwijs van morgen. De tijd is daar om het anders te doen, zonder alle verworvenheden over boord te gooien. Maar hoe? Er is geen kant en klaar antwoord.

Het is onze ambitie dat onze scholen ontwerpers van onderwijs voor de 21^e eeuw zijn. We vragen onze scholen uit om 'uit te vinden' hoe het anders en beter kan en om 'experimenten' uit te voeren die bijdragen aan het ontwerp van het onderwijs van morgen. Dit vereist 'lerende' schoolorganisaties met een eigen en krachtig profiel en veel vakmanschap van de directeuren en leerkrachten.

Ontwerpen en experimenteren

De SKO streeft naar diversiteit. Scholen hebben en ontwikkelen hun eigen onderwijsprofiel. Alle betrokkenen bij het onderwijs – leerkrachten, directeuren en bestuur - zijn zich bewust van de hoge eisen die de samenleving aan hen stelt om kwalitatief goed en toekomstgericht onderwijs te bieden. We stimuleren onze scholen dan ook om op basis van hun eigen onderwijsprofiel het onderwijs in 2020 te ontwerpen. De scholen ontwikkelen zich tot professionele organisaties, waarin teams van goed opgeleide leraren het onderwijs 'maken', goed geleid door bekwame schoolleiders. Op een planmatige manier en door als team samen te leren en te onderzoeken, werken ze stapsgewijs aan onderwijsontwikkeling en -verbetering.

Hoe die experimenten er uit zullen zien, is nu nog niet te bepalen. Maar de globale richting is al wel duidelijk gegeven in de onderwijsambities die we samen met de medewerkers, ouders en leerlingen voor de school van 2020 geformuleerd hebben. Dit zijn de drijfveren van ons werk.

- Het onderwijsaanbod sluit aan op wat kinderen nodig hebben in hun ontwikkeling.
- Het onderwijs is gericht op leerbehoeftes van kinderen en de 21^e century skills.
- Elke leerkracht is vakman/vakvrouw en kan aansluiten bij leerbehoefte van kinderen.
- Leerkrachten nemen verantwoordelijkheid voor het eigen vakmanschap.
- Kinderen leren in een uitdagende leeromgeving.
- Kinderen kunnen hun talenten ontwikkelen.
- Er is een sterke en positieve verhouding met ouders.
- We denken groots en organiseren klein.

Leidend thema voor 2015-2018: Kinderen laten leren

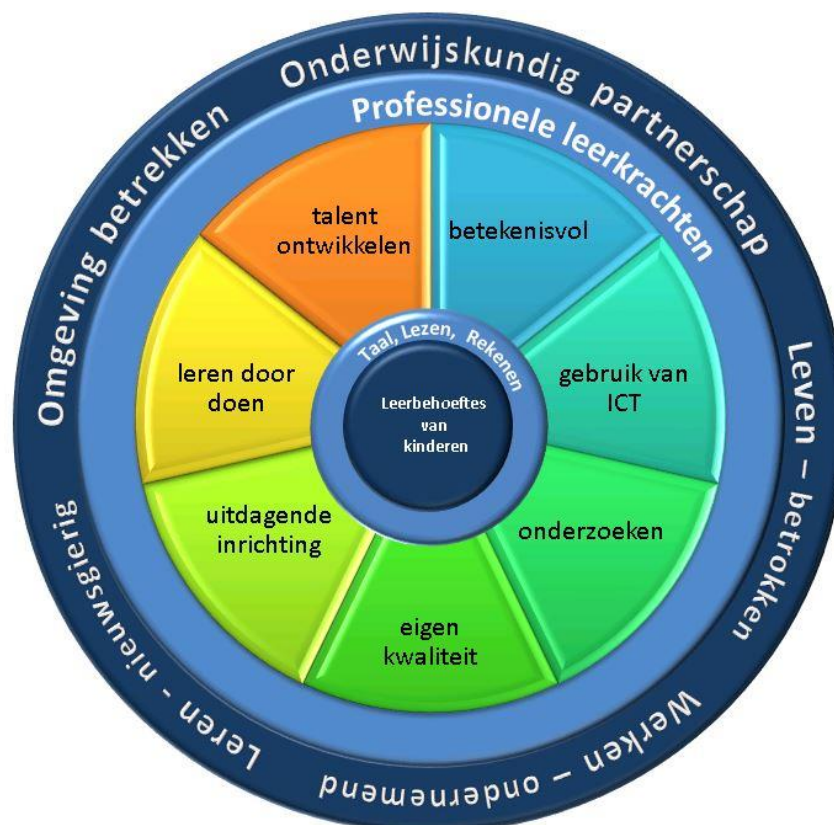
In het strategisch beleidsplan 2015-2018 verwoorden we hoe we onze scholen ondersteunen bij het verwezenlijken van onze ambities voor het onderwijs in 2020. Het gaat ons daarbij vooral om de beweging in de gewenste richting, om het richting geven aan het ontwerpproces voor het onderwijs van morgen. We stellen kaders, faciliteren schoolteams en geven ruimte aan de professionele dialoog in de school.

Uit het vele dat de 'summits' ons hebben opgeleverd, hebben we 'Kinderen laten leren' als leidend thema voor het beleidsplan gekozen. Kinderen laten leren veronderstelt dat ze de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en dat er een pedagogisch en didactisch klimaat wordt ontworpen waar alle kinderen echt kunnen leren. Dit vereist weer inzicht in hoe leerprocessen bij kinderen verlopen. Kortom: 'Kinderen laten leren' vraagt om vakmanschap. Vakmanschap dat wij honoreren door medewerkers de professionele ruimte te geven om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces.

Van de scholen verwachten wij dat zij het strategisch beleid uitvoeren binnen hun eigen schoolontwikkeling. Het strategisch beleidsplan is dan ook het kader voor de nieuwe schoolplannen 2015-2019 van alle scholen. De praktische uitwerking gebeurt in de jaarplannen van de SKO en de scholen.

Onderwijs in 2020

Centraal staan de leerbehoeftes van de kinderen. Vanzelfsprekend moeten de basisvakken op orde zijn. Kinderen hanteren verschillende leer-strategieën. Veel kinderen geven aan dat 'leren door doen' en 'actief' leren bij hen past. Kinderen worden in dit proces van leren begeleid door professionele leerkrachten. Met de basis vaardigheden kunnen kinderen zich oriënteren op de omgeving. School en ouders trekken daarbij gezamenlijk op.

Missie en visie van de SKO: Waar staan we voor?

De SKO staat voor kwalitatief goed en toekomstgericht onderwijs. Daarin ligt het accent op de harmonische ontwikkeling van ieder kind, met bijzondere aandacht voor sociaal-emotionele vaardigheden, eigen verantwoordelijkheid en creativiteit. De SKO verbetert voortdurend de kwaliteit van haar activiteiten en investeert daartoe in onderwijskwaliteit, personeel, relaties en faciliteiten. De SKO doet dit alles vanuit de katholieke of oecumenische grondslag.

Het lerende kind staat centraal

De scholen werken aan een uitstekend pedagogisch klimaat met een veilige en stimulerende leeromgeving. Daarin wordt de basis gelegd voor zelfstandige, mondige, betrokken en ondernemende individuen, die respect hebben voor de medemens in zijn of haar omgeving.

Eenheid in verscheidenheid

De scholen van de SKO worden geleid door integraal verantwoordelijke directeuren. De directeuren en hun medewerkers hebben maximale professionele (regel)ruimte om op schoolniveau verantwoordelijkheid te kunnen nemen en uitoefenen.

Lerende organisatie

De scholen zijn onderdeel van een lerende organisatie waarin het delen en vergroten van kennis en ervaring gestimuleerd wordt. Medewerkers delen werkervaringen en spiegelen aan elkaar in een uitnodigend en veilig werkklimaat. De directeuren geven vanuit gezamenlijk eigenaarschap voor de SKO mede sturing en inhoud aan het proces van beleidsvoering.

Onderwijs is mensenwerk

Kwaliteit van onderwijs is alleen mogelijk op basis van betrokkenheid, vakmanschap en passie voor leren. De kwaliteit van het onderwijs hangt in grote mate af van de kwaliteit van de leerkrachten. Binnen de SKO zijn tal van initiatieven die de professionalisering van leerkrachten faciliteren, waaronder een breed scholingsaanbod via de eigen SKO-academie (Akke en Demi).

Midden in de samenleving

De SKO staat midden in de samenleving, speelt in op actuele ontwikkelingen en luistert goed naar hetgeen de interne- en externe belanghebbenden (stakeholders) waardevol vinden. De SKO werkt waar mogelijk en wenselijk samen met buurtverenigingen, kinderopvangorganisaties en andere partijen.

Onze kernwaarden

Katholiek: de SKO geeft eigentijds vorm aan de overdracht van de waarden en normen die in de christelijke traditie richtinggevend zijn.

Subsidiariteit: vanuit de katholieke traditie leggen we verantwoordelijkheid bij uitvoerende professionals.

Open en flexibel: we luisteren naar wensen van alle betrokkenen en anticiperen daarop.

Eerlijk en oprecht: in communicatie en handelen, zodat kinderen, ouders en medewerkers direct voelen dat de sfeer goed is.

Professioneel: in de uitvoering van het dagelijks onderwijs en in de zorg voor leerlingen en medewerkers.

Gemotiveerd, initiatiefrijk en doortastend: bij het ontwerpen en aanbieden van de lessen, het ontwikkelen en aanbieden van buitenschools aanbod en het bereiken van goede schoolresultaten.

Waarborgen van de continuïteit en kwaliteit

Waarborgen van onderwijskwaliteit

- Op tenminste 10 scholen wordt volgens het nieuwe toezichtkader van de inspectie de kwaliteit als 'goed' beoordeeld.

Waarborgen van de levensbeschouwelijke identiteit

- Iedere school neemt tenminste in één jaar identiteitsbegeleiding af om de katholieke identiteit te versterken en te vertalen naar de praktijk van alledag.
- Er komt een scholingsaanbod op het gebied van levensbeschouwelijk onderwijs en dit wordt ondergebracht in de SKO-academie.

Strategisch positioneren van de organisatie

- Alle scholen ontwikkelen zich in de richting van een integraal kindcentrum.
- We willen we nieuwe scholen stichten in Almere Hout (en kustzone) en Lelystad Warande, eventueel in samenwerking met het PC-onderwijs.

Een stevige verbinding met stakeholders

- Op bestuursniveau is er stakeholdersbeleid geïmplementeerd.
- Alle scholen hebben gericht beleid om ouderbetrokkenheid te vergroten.

Waarborgen van goed financieel beleid en beheer

- We gaan investeren in duurzaam onderhoud van schoolgebouwen (dubbelglas, energiezuinige ketels) om de exploitatielasten te beheersen.
- Er komt een innovatiebudget voor de stimulering van experimenten met toekomstgericht onderwijs.

Vorm geven aan goed werkgeverschap

- Ieder kind verdient de beste leerkracht in de groep. Als werkgever investeren we maximaal in het versterken van de bekwaamheid van medewerkers.
- We geven maximale ruimte voor het verder werken aan een professionele cultuur.

Naar meer zelfsturing

Waarom is dit thema belangrijk?

Bij de ontwikkeling van het onderwijs naar de 21^e eeuw hoort een bijpassende stijl van onderwijskundig leiderschap. Leaders spelen een belangrijke rol bij de ontwikkeling van onderwijs. De onderwijskundig leider is gericht op het leren in de school en het verbeteren en grip houden op de resultaten van het leren en het proces daar naartoe. De directeur heeft ook een belangrijke rol bij het aangaan van relaties met de omgeving.

Welke beweging willen we zien?

Onze scholen hebben een duidelijke koers die gericht is op ambitieuze doelen. Om het ontwikkelingsproces te sturen, wordt intensief en effectief gebruik gemaakt van kwaliteitsgegevens. Op iedere school worden 'experimenten' ontworpen, die tegemoet komen aan de leerbehoeftes van kinderen ('21e century skills'). Scholen presenteren experimenten aan elkaar, leren daarvan en inspireren elkaar.

Hoe willen we dat bereiken?

- We investeren in de verdere uitbouw van het ontwikkeltraject voor onze directeuren.
- Met alle directeuren worden er doelstellingen afgesproken die bijdragen aan de ontwikkeling van de school en de scholengroep.

Naar ontwerpen van onderwijs

Waarom is dit thema belangrijk?

De kwaliteit van het onderwijs hangt vooral af van de kwaliteit van de leerkrachten. Zij zijn degenen die de verandering vormgeven in het dagelijks handelen. Het vak van leerkracht is complex. Het vraagt van de leerkracht afstemming op de ontwikkeling van de leerling. De leerkracht moet kennis hebben van leerlijnen en leerstofinhouden en past dit toe vanuit een onderzoekende houding.

Om dit vakmanschap te ontwikkelen maken we meerjarige professionaliseringsplannen. Ook faciliteren we kennisdeling tussen de scholen. We voeren een gezondheidsbevorderend beleid, gericht op een zo laag mogelijk ziekteverzuim en effectieve re-integratietrajecten. En we verschaffen onze werknemers ook duidelijkheid door tijdig te monitoren, te stimuleren maar ook te controleren.

Welke beweging willen we zien?

Medewerkers nemen in toenemende mate verantwoordelijkheid voor hun eigen ontwikkeling. In alle scholen bloeit een professionele en lerende cultuur. Leerkrachten ontwerpen een uitdagende pedagogische en didactische leeromgeving voor alle leerlingen. Meer en meer wordt onze eigen opleidingsacademie (Akke en Demi) benut om van en met elkaar te leren, elkaars expertise te benutten en elkaar te informeren over de experimenten. Leerkrachten ontlenen werkplezier aan het samen leren en zijn trots op hun vak.

Hoe willen we dat bereiken?

- In het personeelsbeleid wordt waar mogelijk rekening gehouden met de levensfasen van de medewerkers.
- We nemen initiatieven om te komen tot het flexibiliseren van de arbeidsvoorwaarden en taakhoud.
- We gaan onderzoek doen naar de werkdruk die medewerkers op de scholen ervaren en naar hoe op de scholen het werkplezier en de beroepstrots gestimuleerd kunnen worden. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt algemeen en/of schoolspecifiek beleid ontwikkeld.
- We stimuleren het ontwikkelen van professionele leergemeenschappen.
- Alle scholen onderzoeken nieuwe vormen van onderwijs, experimenteren daarmee en informeren elkaar daarover.
- Scholen bieden studenten de ruimte zich in de praktijk te ontwikkelen.

Naar kwaliteit van onze partnerschappen

Waarom is dit thema belangrijk?

De school is een centrale schakel in een netwerk van personen en organisaties die van betekenis zijn voor de ontwikkeling van het kind. We werken samen met kinderopvang, buurt- en sportverenigingen en cultuurinstellingen om een samenhangend aanbod van opvang, educatie, zorg en vrije tijd te bieden voor kinderen van 0 – 13 jaar. De doorgaande lijn houdt niet op bij 12 jaar. Waar mogelijk zullen we initiatieven ondersteunen, die een doorgaande lijn van 0 – 16 jaar bevorderen.

Binnen alle partnerschappen is vooral het onderwijskundig partnerschap met ouders van belang. De school is verantwoordelijk voor het contact met de ouders over het eigen kind.

Welke beweging willen we zien?

Alle scholen ontwikkelen zich op basis van hun eigen visie en mogelijkheden en in relatie met de partners in het schoolnetwerk in de richting van een kindcentrum, met een eigen onderscheidend profiel en met binnen- en buitenschools leren. Ouders voelen zich betrokken en zijn in toenemende mate actief betrokken bij de ontwikkeling en leerprestaties van hun kind(eren).

Hoe willen we dat bereiken?

- Iedere school heeft een op actief ouderschap gericht beleid en werkt aantoonbaar aan de realisatie hiervan.
- We bieden voor ouders en medewerkers scholing aan over onderwijskundig partnerschap.
- Er wordt stakeholdersbeleid ontwikkeld en uitgevoerd op school- en bovenschools niveau.
- De school en de ouders zoeken en delen samen nieuwe informatie door middel van bijvoorbeeld werkbijeenkomsten en start- en exitgesprekken.

Onderwijskundig partnerschap bestaat uit de samenwerking tussen ouders en school bij opvoedingsproblemen, door bijvoorbeeld af te stemmen over normen en waarden op school en thuis en door gedragsproblemen gezamenlijk aan te pakken. De samenwerking kan ook gericht zijn op het ondersteunen van het kind bij leerproblemen, door bijvoorbeeld ouders goed te informeren en in te schakelen bij het leerproces van hun kind.

Naar een uitdagende en eigentijdse leeromgeving

Waarom is dit thema belangrijk?

Onderwijs is meer dan taal en rekenen. De scholen dragen zorg voor de brede ontwikkeling van leerlingen: alle leerlingen moeten zich op cognitief, sociaal-emotioneel, cultureel en motorisch gebied optimaal kunnen ontplooiën. De school is de plek waar kinderen zich samen kunnen ontwikkelen. Daar leren ze respectvol omgaan met elkaar en met de omgeving, samen conflicten oplossen en reflecteren op democratie en mensen- en kinderrechten. Kinderen worden uitgedaagd om meer verantwoordelijk te zijn voor hun eigen ontwikkeling en leerproces. De scholen bieden hen een uitdagende en eigentijdse leer- en werkomgeving aan die op maat gemaakt kan worden voor de individuele leerbehoeften en leerstijlen van kinderen.

Welke beweging willen we zien?

Naast de blijvende aandacht voor de basisvaardigheden en de brede vorming en ontwikkeling van kinderen is er ook aandacht voor techniekonderwijs en cultuureducatie. Voor leerlingen met een leerachterstand of die extra zorg nodig hebben maar ook voor meer- en hoogbegaafde leerlingen wordt passend onderwijs aangeboden. In dat onderwijsaanbod wordt onderzoekend en ontwerpend leren bevorderd.

Scholen creëren een eigentijdse en uitdagende leeromgeving voor kinderen. Er worden experimenten ontwikkeld op het gebied van onder meer flexibilisering van schooltijden, onderwijs aan meerbegaafden, verlengen van de leertijd en een virtuele leeromgeving. Leerkrachten beschikken over voldoende didactische kennis en vaardigheden om een uitdagende en vernieuwde leeromgeving vorm en inhoud te kunnen geven. Daarbij kunnen zij nieuwe en ict-ondersteunde leermiddelen effectief inzetten. Leer- en werkomgevingen zijn zo ingericht dat deze 'op maat' te maken zijn voor noodzakelijke leer- en werkactiviteiten.

Hoe willen we dat bereiken?

- We bieden ruimte en een innovatiebudget voor de ontwikkeling van innovatieve thema's zoals flexibilisering schooltijden, meerbegaafden, verlengen leertijd en virtuele leeromgeving.
- Nieuw te bouwen scholen sluiten aan bij de visie op onderwijs. Bij scholen waar grote investeringen in het gebouw moeten plaatsvinden (binnen- en buitenkant) wordt dit aangegrepen om het gebouw naar de 21^e eeuw te brengen.
- We investeren in visieontwikkeling over de 21^e eeuwse vaardigheden' en onderzoeken wat werkt in de schoolpraktijk.
- We investeren in ICT als motor voor verandering, door meer zelfsturing bij leerlingen, leerinhouden 'in the cloud' en de toepassing van sociale media.
- We investeren in het ontwikkelen van kunst-, cultuur- en techniekonderwijs, als hulpmotoren voor het ontwikkelen van de 21^e eeuwse vaardigheden.
- We investeren in de ontwikkeling en verdere uitbouw van beleid voor meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- We investeren in de implementatie van het vormingsgebied 'burgerschap'.

Naar meer dan gemiddeld

Waardering door ouders, leerlingen en medewerkers

We vinden het belangrijk om te weten hoe onze ouders, leerlingen en medewerkers over ons denken en hoe zij het onderwijs, de school en de SKO-organisatie waarderen. Wij willen weten of zij tevreden zijn en de feedback gebruiken om ons onderwijs en onze organisatie te verbeteren.

Hoe willen we dat bereiken?

We meten regelmatig met tevredenheidsonderzoeken de tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers, op schoolniveau en op bestuursniveau. Naast deze metingen wordt de kwaliteit van het onderwijs met ouders geëvalueerd in o.m. de medezeggenschap en ouderpanels. Met de leerlingen wordt geëvalueerd naar aanleiding van gegevens uit het leerlingvolgsysteem, waarin ook de emotionele ontwikkeling van de kinderen wordt gevolgd. De tevredenheid komt ook ter sprake tijdens rapportagegesprekken. Met de medewerkers wordt de tevredenheid ook besproken in de gesprekscyclus.

Wanneer zijn we tevreden?

- Leerlingen en ouders waarderen ons onderwijs tenminste 'landelijk gemiddeld'.
- Op iedere school waarderen de leerlingen en de ouders de school tenminste op het niveau van 'landelijke gemiddeld'.
- De inspectie waardeert alle scholen tenminste met het basisarrangement en tenminste 10 scholen worden als goed gewaardeerd.
- Medewerkers waarderen de SKO hoger dan 'landelijke gemiddeld'
- Op iedere SKO-school zijn de medewerkers meer dan het landelijk gemiddelde, tevreden over de werkomstandigheden.